

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Сучасна депозитна політика є ефективною, коли відбувається раціональність та прибутковість у використанні ресурсів, ефективність продажів депозитних продуктів. При цьому необхідно забезпечувати відповідний рівень ліквідності, дохідності та ризику, а також формувати конкурентні переваги комерційної банківської установи.

Депозитна політика банку представляє собою систему заходів банку із формування портфеля депозитних послуг, різноманітних форм і методів здійснення цих заходів, визначення його конкурентних позицій на даному сегменті ринку та забезпечення стійкості і надійності ресурсної бази [1, с. 135].

У сучасних економічних умовах для забезпечення нових можливостей для потенційних вкладників основним напрямом розвитку депозитів можемо виокремити розробку додаткових сервісів. Саме цей напрям розвитку дозволить втримати існуючих клієнтів банківської установи та залучити нових, адже за відносно однакових умов депозитних програм потенційний вкладник обирає той банк, який надає більше додаткових послуг [2, с. 40].

Депозитна політика за сучасною банківською методологією є поєднанням стратегії та тактики під час формування ресурсної бази за рахунок залучення оптимального обсягу грошових коштів шляхом продажу депозитних продуктів. При цьому основними завданнями є підтримка достатнього рівня ліквідності, доходності та ризику, а також формування конкурентних переваг.

Отже, сучасна депозитна політика комерційних банків є ключовим фактором формування і розвитку ресурсної бази банківських установ та потребує системного і постійного удосконалення.

Сьогодні виділяють такі форми депозитних програм, що пропонуються комерційними банками як перспективні інструменти реалізації депозитної політики [1]:

- *supernow*-рахунки;
- *now*-рахунки;
- структуровані депозити;
- рахунки
- «зв'язаних коштів».

Необхідно зазначити, що для збільшення обсягів депозитних надходжень, банківській установі необхідними є постійні дослідження запитів вкладників, аналіз ситуації на фінансовому ринку та в економіці, а також швидка адаптація механізму

реалізації депозитної політики банку відповідно до нових пріоритетів.

Оптимальність депозитної політики банківської установи визначається такими загальноприйнятими критеріями, як:

- взаємозв'язок депозитних, кредитних та інших операцій, що дає змогу підтримувати стабільну фінансову стійкість;
- здійснення диверсифікації банківських ресурсів задля мінімізації банківського ризику;
- сегментація депозитного портфеля у розрізі клієнтів, послуг та ринків;
- клієнтоорієнтований підхід до різних груп клієнтів;
- забезпечення конкурентоспроможності депозитних продуктів.

Основними характерними рисами сучасної депозитної політики комерційних банків є:

1) тісний зв'язок депозитної політики з кредитною політикою через узгодження параметрів депозитних і кредитних операцій (за термінами, розмірами, процентними ставками);

2) відображення стратегії та тактики комерційного банку через депозитну політику під час залучення коштів клієнтів на депозитні рахунки та здійснення позик у визначеному їх раціональному та ефективному співвідношенні;

3) депозитна політика впливає на забезпечення ліквідності банку під час прийняття рішень щодо запозичення коштів на міжбанківському ринку та в Національному банку України;

4) під час реалізації депозитної політики відбувається презентація широкого асортименту депозитних послуг високого рівня якості, при цьому використовуються різні форми та методи залучення коштів (ключову роль у цьому відіграють строкові депозити, які є найбільш прогнозованими та найменш ризикованими);

5) ефективність депозитної політики банку визначає стійкість його ресурсної бази, а також конкурентні можливості банківської установи на ринку фінансових послуг.

Під час формування та удосконаленні депозитної політики заслуговує на увагу управління депозитним ризиком банку, який за сучасною нормативною регламентацією депозитних операцій найбільше генерується під час відкриття депозитів до запитання.

Це пов'язано з тим, що власник депозиту до запитання має право у будь-який час зняти кошти для

обслуговування поточних платежів, що зумовлює потребу банку мати завжди високоліквідні активи. Згідно вищезазначеного можна виокремити основні етапи Оптимальність депозитної політики банківської установи визначається такими загальноприйнятими критеріями, як:

- взаємозв’язок депозитних, кредитних та інших операцій, що дає змогу підтримувати стабільну фінансову стійкість;
- здійснення диверсифікації банківських

- ресурсів задля мінімізації банківського ризику;
- сегментація депозитного портфеля у розрізі клієнтів, послуг та ринків;
- клієнтоорієнтований підхід до різних груп клієнтів;
- забезпечення конкурентоспроможності депозитних продуктів. депозитної політики комерційного банку, що сприятимуть ефективній її реалізації (Рис.1).

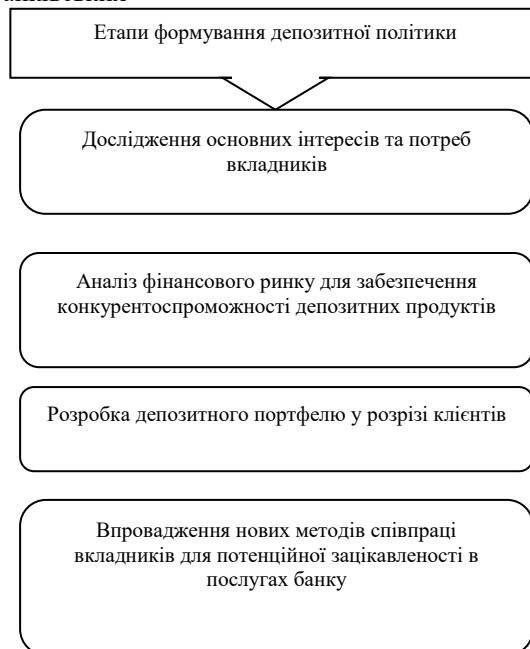

Рис.1. Основні етапи формування депозитної політики (сформовано автором)

Відповідно до визначених етапів формування депозитної політики, необхідним було б розглянути кожен з них:

Етап 1. Дослідження основних інтересів та потреб вкладників. Одним із найголовніших факторів для сучасного вкладника є розміщення вільних грошових коштів за відповідними відсотками. При цьому, увагу необхідно звернути на асортимент депозитних продуктів, що пропонуються банківською установою.

Етап 2. Аналіз фінансового ринку для забезпечення конкурентоспроможності депозитних продуктів. З метою підвищення конкурентоспроможності депозитних продуктів, а також формування довіри потенційних вкладників до банківської установи, необхідним є використання інноваційних інструментів залучення вкладів населення, розроблення програм лояльності та модернізація обслуговування.

Етап 3. Розробка депозитного портфелю у розрізі клієнтів має бути спрямована на формування пропозиції та розвиток тих банківських продуктів, які б враховували індивідуальні потреби окремих груп клієнтів.

Етап 4. Впровадження нових методів співпраці вкладників для потенційної зацікавленості в послугах банку. Покращення якості обслуговування клієнтів за рахунок використання нових інформаційних технологій у банківській сфері.

Отже, сучасна депозитна політика комерційних банків є ключовим фактором формування і розвитку ресурсної бази банківських установ та потребує постійного удосконалення. Основними шляхами оптимізації сучасної депозитної політики комерційного банку можуть бути: введення нових методів обслуговування клієнтів за допомогою нових інформаційних технологій у банківській сфері.

ЛІТЕРАТУРА:

1.Еш С.М., Ляховецька В.М. Депозитна політика банків та інструменти її реалізації. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2016. С.135-138.

2. Коваленко М.О.Депозитна політика банків України та її вплив на ефективність залучення депозитних ресурсів. Економіка і наука. 2017. № 2. С. 39-44.